

Czy krajoznawstwo jest zarezerwowane dla PTTK?

Ciekawe pytanie, prawda? Ale jeszcze ciekawsza jest odpowiedź na to pytanie. A nie jest ona jednoznaczna. To znaczy inaczej odpowiedzą na to pytanie starsi działacze Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, a inaczej młodszy. A jeszcze inaczej odpowiedzą na nie ludzie niezwiązani z Towarzystwem. Ci pierwsi, z reguły będą próbowali udowodnić że tak. Że tylko członkowie PTTK mają prawo mówić o krajoznawstwie jako o zjawisku przypisanym do ich działalności. Ci młodszy już tak nie powiedzą. Wiedzą oni bowiem, że krajoznawstwo jest bardzo szerokim pojęciem i występuje praktycznie w każdym działaniu turystycznym, niezależnie od tego kto je podejmuje. Ale osoby działające w turystyce, a niezwiązane z PTTK już stanowczo powiedzą że nie. I kto teraz ma rację? Otóż najpewniej rację mają ci ostatni. Niestety, krajoznawstwo nie jest zarezerwowane tylko dla działaczy spod znaku PTTK. I bardzo dobrze. Bo gdyby tak było to byłby już jego zmierzch. Stagnacja w jaką popadli niektórzy, podkreślmy to: wybijający się dawniej działacze naszego Towarzystwa, jest zjawiskiem niemalże nieodwracalnym. Patrząc oczywiście na postawy, zachowawcze postawy, tych osób. Jest to bardzo niepokojące. Na szczęście tacy działacze są w mniejszości. Zatem cały czas jest nadzieja, że ta zdrowa większość przełamie zawarty w nich upór w podejmowaniu działań krajoznawczych wspólnie z innymi ludźmi, z innymi organizacjami. Bo gdy to nie nastąpi, to będzie koniec naszego Towarzystwa. A byłoby to niewybaczalne, patrząc na dawne lata. Na to czego dokonali nasi poprzednicy. To przecież oni podejmując trud tworzenia najpierw PTT, później PTK, rozpoczęli prace zmierzające do upowszechnienia krajoznawstwa. Szerokiego upowszechnienia. Musimy przecież przyjąć, że dawniej uprawianie turystyki nie było tanim zajęciem. Tak samo zresztą jakim staje się to w czasach dzisiejszych. Wtedy jednak często motywacje do podejmowania określonych działań wpływały nie tylko z chęci poznania czegoś, ale bardzo często z pobudek choćby patriotycznych. Bo poprzez turystykę próbowano wpoić wszystkim zamiłowanie do Ojczyzny. Do tego czym ta Ojczyzna powinna być dla każdego Polaka. I trzeba powiedzieć to jasno i dobitnie: działania te z reguły przynosiły pozytywne efekty. Czynione wówczas starania nie miały żadnych złych podtekstów. Były one ukierunkowane dla dobra ogółu. I cieszylibyśmy się gdyby tak zostało do dnia dzisiejszego. Niestety w chwili obecnej bardzo często nie podejmuje się w określonych sytuacjach żadnych działań krajoznawczych, czy wręcz blokuje się je, gdy czynią to ludzie uważani przez niektórych za niewłaściwych. Nieraz spotkałem się z takim właśnie postępowaniem ze strony starszych kolegów, mieniących się nieomylnymi. Jest to oczywiście przykre dla nas, próbujących coś zrobić, ale jeszcze bardziej jest to przykre gdy widzimy skutki tych dziwnych działań. Niejednokrotnie, a właściwie coraz częściej widzimy, jak zrażeni, nie tylko młodzi, o nie!, działacze, odchodzą z PTTK. I co, czy myślimy, że oni tak po prostu odejdą. Że odejdą w niebyt turystyczny. Nie. Bardzo by się pomylił ten kto tak sądzi. Oni odejdą i albo założą jakiś klub, albo, co dzisiaj nie jest trudne, dołączą do już istniejących innych organizacji działających w turystyce. Jest ich przecież bez liku, a wciąż powstają nowe. Są to różne organizacje pod nazwą: miłośnik tego czy tamtego, koło przyjaciół, kluby itp. I tu właśnie widać, jak bardzo myślą się ci, którzy myślą że krajoznawstwo przypisane jest li tylko do Polskiego Towarzystwa Krajoznawczo-Turystycznego. I jeśli nie zmienimy naszego nastawienia do takiego postrzegania, to może nie zginiemy, jako Towarzystwo, ale nikt nie będzie nas postrzegał jako poważnego partnera, jako wiodącą organizację, pracującą na rzecz krajoznawstwa. A to przecież właśnie my powinniśmy wytyczać kierunki w jakich powinni zmierzać wszyscy krajoznawcy. To my powinniśmy nadawać ton większości podejmowanych działań. To w końcu my powinniśmy porozumiewać się z tymi wszystkimi organizacjami i stowarzyszeniami, tak by one, a zwłaszcza ich

członkowie nie odwracali się od nas. Bo przecież tylko razem, tylko w porozumieniu, można osiągać zamierzone cele. A tymi celami jest przecież także kształtowanie postaw młodego pokolenia. Są to działania wkraczające w wychowanie tych ludzi, nastawione na ukierunkowanie ich postaw, które powinny być nacechowane dobrem, umiłowaniem Ojczyzny, jej krajobrazu i przyrody, otwarciem na innych. I nie chodzi tu tylko o innych ludzi. Chodzi o świadome otwarcie, w pozytywnym tego słowa znaczeniu, na świat, na kulturę odmienną od naszej, na kulturę jaką przynoszą do nas przedstawiciele innych narodów. Bo nikt nie jest w stanie zatrzymać procesu integracji, jaki od pewnego czasu bardzo się nasilił na naszym kontynencie. Jak wiadomo podróże kształcą. Nie jest to nic nowego. Ale chodzi o to by wyciągać z tych podróży prawidłowe wnioski. By one przekładały się na same pozytywy, a nie negatywy. Dobrze że nasze Towarzystwo chociaż próbuje podejmować jakieś działania w tym kierunku. Przykładem tego jest ostatni Kongres Krajoznawstwa Polskiego zorganizowany w Olsztynie.

Działacze PTTK na Kongresie w Olsztynie

Wiele się na nim mówiło o wartościach jakie powinny być brane pod uwagę w naszych działaniach. Wiele się mówiło o roli PTTK jaką powinna ta organizacja odgrywać w tych działaniach. Ale za mało się tam mówiło o tym jak nasze Towarzystwo powinno współdziałać z innymi organizacjami działającymi na rzecz krajoznawstwa. Myślę, że na następnym kongresie to właśnie ten temat, temat współpracy z innymi powinien być najważniejszy. A na dzień dzisiejszy Koleżanki i Koledzy, wszyscy działacze zastanówmy się jakie powinniśmy podejmować starania by przywrócić naszą pozycję w kraju. By udowodnić, że te kilkadziesiąt lat naszych działań dla krajoznawstwa nie poszły na marne i by wreszcie doprowadzić na powrót do tego aby Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze było postrzegane jako organizacja wiodąca w turystyce oraz nadająca ton pracom na tym polu. By inni znowu brali z nas przykład.

Krzysztof Tęcza